

INSTYTUT JĘZYKOZNAWSTWA
UNIwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
iza_duraj@umk.pl

Urodziłam się w Łodzi i w tym mieście spędziłam pierwszych 19 lat życia. Jednak moje życie zawodowe przez długi czas było związane z Warszawą: ukończyłam polonistykę (1996) i anglistykę (1998) na Uniwersytecie Warszawskim, tam też obroniłam doktorat z zakresu składni semantycznej (2005). Po doktoracie pracowałam na stanowiskach asystenta i adiunkta w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Warszawskiego, a później w bliźniaczej instytucji na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Były to lata bardzo dla mnie intensywne, głównie ze względu na próbę pogodzenia wyzwań zawodowych z rodzicielskimi (co nie zawsze się udawało – nie były to czasy, kiedy matkom powracającym z urlopów wychowawczych oferowano specjalne programy pomocowe...). Od jesieni 2013 roku jestem zatrudniona w Instytucie Języka Polskiego (obecnie Instytucie Językoznawstwa) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu – początkowo jako adiunkt, a całkiem ostatnio, po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego – jako profesor. W ciągu wszystkich tych uczelnianych lat wygłaszałam wykłady i prowadziłam różnorodne zajęcia z zakresu gramatyki synchronicznej i stylistyki języka polskiego, etyki komunikacji, językoznawstwa ogólnego i metodologii lingwistyki, a od kilku lat prowadzę również kursy z zakresu praktycznych umiejętności językowych, w tym kursy dla obcokrajowców (szczegóły zob. CV poniżej). Mówię po angielsku i po rosyjsku, mam też (raczej) bierną znajomość francuskiego i niemieckiego.

Pole moich zainteresowań badawczych to głównie semantyka leksykalna (kompozycjonalna) i składnia semantyczna, z językiem polskim jako podstawowym obiektem badań oraz metodologią wywodzącą się z tradycji strukturalistycznej, wzbogaconą o zagadnienia pragmatyczne i problematykę aktualnego rozczłonkowania zdania; moje prace obejmują zarówno praktykę analityczną, jak i dyskusje teoretyczne. Od dłuższego czasu zajmuję się kwestią ludzkich działań – świadomych, celowych, umyślnych itp. w opozycji do nieświadomych, przypadkowych, nieumyślnych – co jest kontynuacją moich wcześniejszych zainteresowań oscylujących wokół opozycji pojęć agentywności i kauzatywności, rozwijanych w rozprawie doktorskiej. Intelktualne wysiłki w dziedzinie językoznawstwa równoważę na co dzień opieką nad czworgiem żwawego potomstwa (po części już *podrośniętego*), a także – okazjonalnie – robieniem kafli ceramicznych i płaskorzeźb. Mieszkam w lesie pod Warszawą i zasadniczo stronię od metropolii...

Zainteresowania badawcze w przybliżeniu	s. 2
CV zawodowe (ze szczegółami pracy dydaktycznej)	s. 4
Publikacje	s. 6
Referaty na konferencjach i inne ważniejsze wystąpienia	s. 9
Udział w grantach badawczych i projektach edukacyjnych	s. 11
Nagrody i wyróżnienia	s. 11
Współpraca międzynarodowa	s. 11
Członkostwo w stowarzyszeniach/komitetach lingwistycznych	s. 11

ZAINTERESOWANIA BADAWCZE W PRZYBLIŻENIU

Przez ostatnich kilka lat pracowałam nad projektem dotyczącym charakterystyki semantyczno-składniowej polskich wyrażen związanych z intencjonalnością/nieintencjonalnością działania, zarówno wyrażen predykatywnych (*chcieć, być gotowym coś zrobić, zamierzać/mieć zamiar coś zrobić, mieć intencję zrobienia czegoś*), jak i przysłówkowych (*celowo, świadomie, umyślnie, rozmyślnie, z rozmysłem vs. niechcący, przypadkiem, nieumyślnie, nierozmyślnie* itd.). W moim rozumieniu jest to temat ważny nie tylko dla badań językoznawczych, ale też dla innych dziedzin humanistyki, takich jak filozofia, psychologia i prawo – we wszystkich tych obszarach zadaje się bowiem pytanie, co to znaczy, że ktoś zrobił coś niechcący, nieumyślnie czy nieświadomie, albo że zrobił to celowo, umyślnie, świadomie. Uważam, że istotne jest konfrontowanie różnych podejść do kwestii intencjonalności ze stanowiskiem stricte lingwistycznym, zakładającym szczegółowy opis odpowiednich bytów językowych za pomocą metod analityczno-semantycznych – a jest to ważne dlatego, że wykładniki intencjonalności w pierwszej kolejności odnoszą się właśnie do potocznych intuicji językowych, bez względu na to, jakim dalszym regulacjom podlegają jako terminy.

W kwestiach metodologicznych jestem przywiązana przede wszystkim do tradycji analizowania wyrażen językowych (Saussure’owskich *unités concrètes*) w terminach naturalnojęzykowych jednostek prostych (lub zbliżonych do prostych), czyli tradycji o proveniencji strukturalistycznej, rozwijanej przez tzw. polską szkołę semantyczną (jakkolwiek zróżnicowana wewnętrznie jest ona sama). Warunkiem podania trafnej parafrazy jest przy tym precyzyjne wydzielenie opisywanej jednostki na tle innych, a także ustalenie jej struktury predykatowo-argumentowej oraz podstawowej struktury tematyczno-rematycznej zdania jądrowego (związanej z neutralnym konturem intonacyjnym); w ten sposób STR jest traktowana jako nieodłączny składnik analizy semantycznej, a nie tylko jako dodatkowy element z planu komunikacyjnej organizacji wypowiedzi.

Analizy lingwistyczne przeprowadzane według tych zasad można oczywiście uzupełniać na dalszych etapach kontekstozależnymi opisami pragmatycznymi, jednak ich właściwym celem jest określenie podstawowego znaczenia leksemu (jako punktu wyjścia w interpretacjach kontekstowych, por. pojęcie standardu semantycznego czy adresu conceptualnego w innych, powiązanych teoriach). W ten sposób badania semantyczne tego rodzaju przeciwstawiają się badaniom pragmacentrycznym, zakładającym, że znaczenia są za każdym razem praktycznie na nowo konstruowane przez użytkowników w danej sytuacji komunikacyjnej. Przywołując słynną Wittgensteinowską metaforę języka jako skrzynki z narzędziami, można by powiedzieć, że ten drugi, „dekonstruktywny” pogląd wymagałby od użytkowników budowania młotków czy innych narzędzi, których potrzebują, każdorazowo, kiedy chcą z nich skorzystać (ponieważ zaraz po użyciu narzędzia te są wyrzucane, a przynajmniej – nie są nigdzie składowane, bo nie ma żadnej *skrzynki*, w której mogłyby zostać przechowane do *następnego razu*). Wydaje mi się to hipotezą wysoce nieprawdopodobną, w związku z czym sama utrzymuję w swoich pracach tradycyjne rozróżnienie między tym, co mamy do dyspozycji jako użytkownicy języka, czyli językiem jako narzędziem (*langue*), a tym, co możemy z tym narzędziem robić (*parole*). Uznaję takie podejście za ostatecznie bardziej efektywne w lingwistyce niż podejście zacierające różnicę między językiem a jego użyciem; por. w tym kontekście zwłaszcza prace Andrzeja Bogusławskiego, które miały zasadniczy wpływ na moje myślenie o języku. Teoria opracowana przez tego autora niemal pół wieku temu i rozwijana od tego czasu zarówno przez niego samego, jak i przez wielu innych polskich językoznawców, mianowicie gramatyka operacyjna (z centralnymi pojęciami w postaci segmentalnej i operacyjnej jednostki języka), jest gramatyką, która nie zakłada istnienia jakichkolwiek abstrakcyjnych bazowych struktur, zachowując jednocześnie pełny potencjał

generatywny – podobnie jak młodsza od niej co najmniej o dekadę (jeśli wziąć pod uwagę wczesne propozycje Fillmore’a) i ciesząca się dziś na świecie dużą popularnością gramatyka konstrukcji (w jej różnych odmianach).

Jeśli chodzi o moje najnowsze prace, jesienią 2019 r. złożyłam do druku monografię „*Chcąc – nie chcąc? Intencjonalność działania w wyrażeniach języka polskiego*”, która jest po części pomyślana jako synteza moich dotychczasowych badań na ten temat; obok rozbudowanej części teoretyczno-krytycznej zawiera ona w partiach analitycznych charakterystykę semantyczną m.in. takich – dotąd przeze mnie nie analizowanych – przysłówków jak *(nie)umyślnie*, *(nie)naumyślnie*, *(nie)rozmyślnie*, *z rozmysłem* i *z premedytacją*, które niosą ze sobą negatywną ocenę czynu (tak jak to widzi nadawca). W najbliższej przyszłości planuję, po pierwsze, zbadać dokładniej kwestię struktury tematyczno-rematycznej zdań z adverbiami różnych typów, zwłaszcza tam, gdzie daje się zaobserwować jej wpływ na semantykę przysłówka. Po drugie, chciałabym rozwinąć pewne wątki leksykalne w dalszym ciągu związane z tematem działań i intencjonalności, mianowicie problematykę: odpowiedzialności, przypadkowości oraz „działań negatywnych” (szczególnie zaniechań). Moje propozycje semantyczne zwykle konfrontuję z odpowiadającymi im teoriami filozoficznymi, próbując w ten sposób umieścić badania językowe w szerszym kontekście humanistycznym – i tak też chciałabym zrobić w przypadku wymienionych tu przyszłych projektów z zakresu semantyki leksykalnej. Wreszcie, mam na uwadze pewien interesujący – jak myślę – językoznawczy projekt translatorski (przekład z angielskiego na polski), który na razie zachowam w sekrecie 😊. Mam nadzieję, że będę go mogła wkrótce podjąć, co byłoby dla mnie doskonałą okazją powrotu do działalności przekładowej, której się w przeszłości od czasu do czasu oddawałam i która zawsze była dla mnie ważnym doświadczeniem.

Kwiecień 2020

CV ZAWODOWE (ZE SZCZEGÓŁAMI PRACY DYDAKTYCZNEJ)

- Od 01.10.2019 profesor w Instytucie Językoznawstwa (dawn. Instytucie Języka Polskiego), Katedra Teorii Języka, Wydział Humanistyczny (dawn. Wydział Filologiczny), Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.
- Od 01.10.2019: słuchacz studiów podyplomowych z zakresu dydaktyki języka polskiego jako obcego, Instytut Polonistyki Stosowanej, Uniwersytet Warszawski.
- 15.02.2020: egzamin z jęz. angielskiego TOEFL, wynik *advanced* (110/120).
- 17.09.2019: stopień doktora habilitowanego w zakresie językoznawstwa, nadany uchwałą Rady Wydziału Filologicznego, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu; na podstawie cyklu prac pt. „Wykładowi intencjonalności/nieintencjonalności działania (na materiale języka polskiego)”. Recenzenci: Prof. dr hab. Magdalena Danielewicz (Uniwersytet Warszawski), Prof. dr hab. Maciej Grochowski (IJP PAN), dr hab. Tomasz Nowak (Uniwersytet Śląski).
- 01.10.2013-30.09.2019 adiunkt w Instytucie Języka Polskiego (Zakład Współczesnego Języka Polskiego), Wydział Filologiczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

PRACA DYDAKTYCZNA NA UMK:

- konwersatorium z fonetyki i fonologii języka polskiego – filologia polska I stopień
 - konwersatorium z ortofonii – filologia polska II stopień
 - praktyczna stylistyka – filologia polska I stopień
 - konwersatorium z etyki wypowiedzi – filologia polska II stopień / warsztaty z etyki wypowiedzi – lingwistyka praktyczna i copywriting
 - konwersatoria z kultury języka polskiego – filologia polska I/II stopień, dziennikarstwo, podyplomowe studia logopedyczne
 - konwersatorium na temat różnicowania stylistycznego polszczyzny – podyplomowe studia glottodydaktyczne
 - zajęcia z redagowania i korekty tekstów użytkowych – lingwistyka praktyczna i copywriting
 - wykład autorski dla studentów Erasmusa „Language in Communication: How it Works”
 - warsztaty stylistyczne dla obcokrajowców
 - wykład „Podstawy języka polskiego” – pedagogika
 - ćwiczenia z etykiety językowej – filologia polska jako obca
 - ćwiczenia z morfologii języka polskiego – filologia polska jako obca
 - konwersatorium z morfologii – filologia polska I stopień
 - konwersatorium z morfoskładni – podyplomowa logopedia.
- 01.02.2009-30.09.2013 (2011/2012 urlop wychowawczy): adiunkt w Instytucie Języka Polskiego (Katedra Współczesnego Języka Polskiego), Wydział Nauk Humanistycznych, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W r. 2012/2013 członek Rady Instytutu Języka Polskiego. (Od 2016 r. zajęcia zlecone na studiach zaocznych.)

PRACA DYDAKTYCZNA NA UKSW:

- wykład z morfologii języka polskiego – filologia polska I stopień
- ćwiczenia ze słowotwórstwa i fleksji języka polskiego – filologia polska I stopień
- ćwiczenia ze składni języka polskiego – filologia polska I stopień
- wykład „Wstęp do komunikacji językowej” – kulturoznawstwo, I stopień
- wykład „Wstęp do językoznawstwa” – filologia polska zaoczna, I stopień

- wykład „Kulturowe teorie języka” – kulturoznawstwo zaoczne, II stopień
 - wykład z językoznawstwa ogólnego – filologia polska, II stopień
 - wykład dwusemestralny z metodologii językoznawstwa – filologia polska, II stopień
 - ćwiczenia dwusemestralne z praktycznej stylistyki – filologia polska zaoczna, I stopień
 - seminarium licencjackie z zakresu pragmatyki językowej.
- 01.03.2007-28.02.2009 (od II semestru 2007/2008 urlop wychowawczy): adiunkt w Instytucie Języka Polskiego (Zakład Budowy Gramatycznej Współczesnego Języka Polskiego), Wydział Polonistyki, Uniwersytet Warszawski. Sekretarz Zakładu Budowy Gramatycznej Współczesnego Języka Polskiego.
- 01.03.2006-28.02.2007: asystent w Instytucie Języka Polskiego (Zakład Budowy Gramatycznej Współczesnego Języka Polskiego), Wydział Polonistyki, Uniwersytet Warszawski.

PRACA DYDAKTYCZNA NA UW:

- wstęp do językoznawstwa – filologia polska I stopień
 - ćwiczenia z gramatyki opisowej języka polskiego (fonetyka/fonologia, słowotwórstwo, fleksja, składnia) – filologia polska zaoczna, I stopień.
- 2005/2006: przerwa w pracy w związku z urodzeniem dziecka
- 12.04.2005: doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego; stopień nadany na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *„Robić coś i coś powodować: opozycja agentywności i kauzatywności w języku polskim”*; promotor: dr hab. Jadwiga Linde-Usiekniewicz, Prof. UW, recenzenci: Prof. dr hab. Stanisław Dubisz i Prof. dr hab. Stanisław Karolak. Praca wyróżniona.
- 1999-2004: studia doktoranckie na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Opiekun naukowy 1999-2004: Prof. dr hab. Renata Grzegorzczakowa; 2004-2005: dr hab. Jadwiga Linde-Usiekniewicz, Prof. UW. (2001/2002 – urlop wychowawczy.)
- 1998/1999: Przyuczenie do zawodu krawca, Centrum Kształcenia Zawodowego, Warszawa.
- 1997-1999: Policealne Studium Plastyczne, Warszawa; kierunek ceramika artystyczna; dyplom plastyka ceramika
- 1997/1998: nauczyciel języka angielskiego w XLVII Liceum im. St. Wyspiańskiego w Warszawie.
- 1998: magister filologii angielskiej, Wydział Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego; praca magisterska pt. *„An Inference-Based Analysis of the Meaning of the English Verb Imagine”*, napisana pod kierunkiem dr hab. Ewy Mioduszewskiej, Prof. UW, zrecenzowana przez dr hab. Romualda Gozdawę-Gołębiowskiego, Prof. UW.
- 1992-1998: studia anglistyczne na Uniwersytecie Warszawskim, Wydział Neofilologii, Instytut Anglistyki (w roku ak. 1993/1994 urlop dziekański).
- 1996: magister filologii polskiej, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego; praca magisterska pt. *„Problemy z interpretacją zdań podmiotowych”*, napisana pod kierunkiem dr Zofii Zaron, zrecenzowana przez Prof. dr hab. Andrzeja Bogusławskiego.
- 1994-1996: nauczyciel języka polskiego jako obcego w szkole językowej LANG.
- 1991-1996: studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim, Wydział Polonistyki.
- 1987-1991: III Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łodzi.

PUBLIKACJE

MONOGRAFIE NAUKOWE

w druku: *'Chcąc – nie chcąc?' Intencjonalność działania w wyrażeniach języka polskiego*. Toruń: Wyd. UMK, ss. 600.

2012: *Nie przypadkiem o 'niechcący'. Szkic semantyczny*. Warszawa: Wyd. UKSW, ss. 86.

2007: *'Robić coś' i 'coś powodować'. Opozycja agentywności i kauzatywności w języku polskim*. Warszawa: Wydział Polonistyki UW, ss. 296.

ARTYKUŁY NAUKOWE

w druku (a): Filozoficzne badania eksperymentalne w świetle analizy lingwistycznej – komentarz semantyczny do polskiej wersji eksperymentu Knobe'a, [w:] K. Kuś, B. Maćkiewicz, K. Paprzycka-Hausman (red.), *Metody językowe a efekt Knobe'a*. Wyd. Semper, ss. 78.

w druku (b): A semantic-syntactic structure of intentionality modifiers (on the example of Polish adverbs), [w:] K. Bednarska et al. (red.), *Contributions to the 23th Annual Scientific Conference of the Association of Slavists (Polyslav)*. Die Welt der Slaven. Wiesbaden: Harrassovitz, ss. 19.

2019: Fakty i mity o „faktach”. W związku z artykułem M. Danielewiczowej „Niepodważalne fakty. Jak o nich mówimy?” (PJ 2017/9), „Linguistica Copernicana” 16, 101-141.

2018a: Kilka uwag o wyrażeniach przybliżających istotę „działań” w filozofii i lingwistyce, [w:] A. Dobaczewski, A. Moroz, P. Sobotka (red.), *Sens i konwencje w języku. Prace dedykowane Profesorowi Maciejowi Grochowskiemu*. Toruń: Wyd. UMK, 97-131.

2018b: „Odpowiedzialność” w wyrażeniach języka polskiego: podstawowe opozycje jednostek, [w:] J. Chojak, Z. Zaron (red.), *O języku dla... Profesor Anny Wierzbickiej*. Warszawa: BEL Studio, 109-128.

2018c: Przegląd wyrażen języka polskiego związanych z pojęciem odpowiedzialności (w świetle jednostek podstawowych), „Prace Filologiczne” 72, 43-58.

2017a: Konteksty uwydatniające konflikty woli a walencja czasownika *chcieć*, „Prace Filologiczne” 70, 167-188.

2017b: Charakterystyka semantyczna wyrażen *ktoś zamierza coś zrobić/robić* i *ktoś ma zamiar coś zrobić/robić*, „Prace Filologiczne” 70, 189-203.

2017c: *Zamiar zły, choć intencja dobra* – czyli o tym, jak różnią się od siebie pojęcia „intencji” i „zamiaru”, [w:] R. Gutiérrez, E. Kislova, D. Kruk (red.), *Beiträge zum 20. Arbeitstreffen der Europäischen Slavistischen Linguistik (Polyslav)*. Wiesbaden: Harrassovitz, 47-53.

2017d: Nieokreśloność odniesienia przysłówkowych modyfikatorów intencjonalności (na przykładzie *celowo*, *świadomie* i *intencjonalnie*), [w:] M. Danielewiczowa, K. Doboszyńska-Markiewicz, A. Wójcicka (red.), *Nieokreśloność i granice*. Prace Językoznawcze IFP UKSW, t. 9. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW, 83-106.

2017e: Zamierzanie, zamiary i zamierzenia w języku polskim, „Prace Filologiczne” 71, 127-137.

2016: Co to znaczy: *robić coś świadomie* oraz *świadomie coś robić*? Dyskusja na temat epistemiczności/wolitywności przysłówków *świadomie* i *nieświadomie*, „Linguistica Copernicana” 13, 107-142.

2015: Gdzie jest cel w *celowo* i kilka innych pytań o wyrażenia „celowe”, „Linguistica Copernicana” 12, 23-52.

- 2014a: O tym, gdzie szukać 'przypadku' w zdaniach z *przypadkiem* (i o kilku innych własnościach tego przysłówka), [w:] A. Kozłowska, A. Świątek (red.), *Znaczenie – tekst – kultura. Prace ofiarowane Profesor Elżbiecie Janus*. Warszawa: Wyd. UKSW, 43-58.
- 2014b: 'Przypadek' w języku polskim i w filozoficznych interpretacjach współczesnej fizyki – komentarz semantyczny, [w:] A. Moroz, P. Sobotka, M. Żabowska (red.), *Studia in honorem Professori Matthiae Grochowski sextuagesimo quinto dedicata*. Warszawa: Wyd. UMK, 253-291.
- 2013: O teście negacji, kontekstach interpretacyjnych i zdaniach „wyratowanych”, „Linguistica Copernicana” 2(10), 161-191.
- 2012a: O (tajemniczej) roli intencjonalnego działania w zdaniach z przysłówkiem *przypadkiem*, „Linguistica Copernicana” 2(8), 127-172.
- 2012b: Kilka uwag o wpływie przycisku zdaniowego na interpretację przysłówków – modyfikatorów intencjonalności (na przykładzie *niechcący, przypadkiem*), „Linguistica Copernicana” 1(7), 113-138.
- 2011: Co można zrobić niechcący? (Rekonesans), „Prace Filologiczne” 62, 105-119.
- 2008: O tzw. kontrfaktywnej analizie zdań kauzalnych, [w:] R. Grzegorzczkowska, K. Waszakowa (red.), *Pojęcie-słowo-tekst*. Warszawa: Wyd. UW, 265-276.
- 2007a: Czasowniki nazywające czynności mowy i ich nieagentywne odpowiedniki. Wstęp do analizy semantycznej z perspektywy opozycji agentywności i kauzatywności. Cz. II, „Prace Filologiczne” 52, 58-88.
- 2007b: Czy żebym mógł powiedzieć, że ktoś obraził X-a, X musi poczuć się obrażony? (i inne pytania o czasownik *obrażać/obrazić*), „Prace Filologiczne” 53, 173-182.
- 2004: Czasowniki nazywające czynności mowy i ich nieagentywne odpowiedniki. Wstęp do analizy semantycznej z perspektywy opozycji agentywności i kauzatywności. Cz. I, „Prace Filologiczne” 49, 109-130.
- 2003a: Uwagi o semantyce czasowników zawierających wyrażenie *kusić*. (W związku z artykułem M. Czeakańskiej „O strukturze predykatowo-argumentowej czasownika *kusić*”, PFil 47), „Prace Filologiczne” 48, 99-132.
- 2003b: O wpływie formy dopełnienia nieprzedmiotowego na znaczenie czasownika (na przykładzie tzw. czasowników kauzatywnych z włącznikiem *żeby*), [w:] J. Linde-Usiekniewicz, R. Huszcza (red.), *Prace językoznawcze dedykowane Profesor Jadwidze Sambor*. Warszawa: Wydział Polonistyki UW, 65-83.
- 2001a: Przegląd kontekstów narzucających interpretację agentywną wyrażen kauzatywnych, „Prace Filologiczne” 47, 175-188.
- 2001b: O „działaniach” i „wypadkach”: równobrzmiące wielowalentne czasowniki z podmiotami osobowymi (*ktoś*) i nieosobowymi (*coś*), „Biuletyn PTJ” 57, 21-54.
- 2000a: Problemy z interpretacją zdań podrzędnie złożonych podmiotowych (układowych), „Polonica” 20, 203-231.
- 2000b: Znaczenia angielskiego czasownika *imagine* na tle polskiego *wyobrażać sobie* (propozycja opisu z elementami analizy inferencyjnej), [w:] R. Grzegorzczkowska, K. Waszakowa (red.), *Studia z semantyki porównawczej. Nazwy barw. Nazwy wymiarów. Predykaty mentalne*. Warszawa: Wyd. UW, 317-344.

KSIAŻKI POPULARNONAUKOWE

w przygotowaniu (z Michałem Nowosielskim): *Tylko bez żartów. Zagadnienia językoznawstwa ogólnego wierszem* (tytuł roboczy).

ARTYKUŁY POPULARNONAUKOWE

w druku (a): „Fakty mówią” – owszem, ale czy „same za siebie”? [w:] E. Drzazgowska (red.), *Jak (nie) mówić, żeby się dogadać?*. Oficyna Wyd. Fundacji Fuhrmanna, ss. 19.

w druku (b): Dlaczego możemy, a nieraz i powinniśmy „dyskutować z faktami”? [w:] E. Drzazgowska (red.), *Jak (nie) mówić, żeby się dogadać?*. Oficyna Wyd. Fundacji Fuhrmanna, ss. 22.

TŁUMACZENIA KSIĄŻEK

(z jęz. angielskiego na polski)

2007: A. Wierzbicka, *Słowa klucze. Różne języki – różne kultury*. Warszawa: WUW, ss. 540. (*Understanding Cultures Through their Key Words: English, Russian, Polish, German and Japanese*. Oxford 1997: Oxford University Press.)

2002: A. Wierzbicka, *Co mówi Jezus? Objaśnianie przypowieści ewangelicznych w słowach prostych i uniwersalnych*. Warszawa: PWN, ss. 263. (Cz. II książki [przypowieści]: *What Did Jesus Mean? Explaining the Sermon on the Mount and the Parables in Simple and Universal Human Concepts*. Oxford 2003: Oxford University Press.)

w druku (od bardzo długiego czasu...): J. Mallory, *W poszukiwaniu Indoeuropejczyków. Język, mit i archeologia*. Warszawa: Prószyński i s-ka. (*In Search of the Indo-Europeans: Language, Archeology and Myth*. London 1989: Thames&Hudson.)

w przygotowaniu (proces wydawniczy czasowo [?] zawieszony): A. Wierzbicka, M. Besemeres (red.): *Translating Lives: Living with Two Languages and Cultures*. University of Queensland Press 2007. Dla Wyd. UW, Warszawa.

TŁUMACZENIA ARTYKUŁÓW

(z jęz. polskiego na angielski)

2005: M. Danielewicz, Polish mental predicates - a preliminary classification and problems of their semantic description, [w:] B. Nilsson, E. Teodorowicz-Hellman (red.), *Studies in Lexical Semantics: Colours, Measures & Mental Predicates*. Stockholm Slavic Papers 11. Stockholm: Stockholms Universitet Slavishe Institutionen, 97-125.

REFERATY NA KONFERENCJACH I INNE WAŻNIEJSZE WYSTĄPIENIA

- 09.-11.09.2019, Błogojewgrad, Bułgaria – Uniwersytet Południowo-Zachodni "Neofit Rilski": „Semantic-Syntactic Structure of Intentionality Modifiers (on the Example of Polish Adverbs)". XXIII Międzynarodowa Konferencja POLYSLAV.
- 15.04.2019, Warszawa – Polska Akademia Nauk: „Próba charakterystyki semantyczno-składniowej wyrażenia *chcąc nie chcąc*". Posiedzenie Sekcji Teorii Języka Komitetu Językoznawstwa PAN.
- 30.05.-01.06.2018, Praga – Slovansky Ustav AV CR, IPS UW: „Pojęcie odpowiedzialności w wyrażeniach języka polskiego". III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Badanie walencji czasownika w krajach słowiańskich. Wczoraj i dziś”.
- 06-07.11.2017, Warszawa – Uniwersytet Warszawski: „Fakty i mity o 'faktach'". Konferencja „Słowa-klucze 2017”.
- 31.06.2017, Toruń – Uniwersytet Mikołaja Kopernika: „Rzut oka na klasę ewaluatorów intencjonalności działania. Podstawowe problemy opisu semantycznego". VIII Toruńskie Kolokwium Semantyczne.
- 12-14.05.2017, Łódź – Uniwersytet Łódzki: „A linguist's Comment on the Methods of Experimental Philosophy (the Knobe Effect)". The 5th International Conference on Philosophy of Language and Linguistics (PhiLang 2017).
- 4.09.-10.09.2016, Moskwa – Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny: „*Zamiar zły, choć intencja dobra* – czyli o tym, jak różnią się od siebie pojęcia intencji i zamiaru". XX Międzynarodowa Konferencja POLYSLAV.
- 16.12.2016, Warszawa – Uniwersytet Warszawski: „Zamiar, zamiary i zamierzanie w języku polskim". VIII Warszawskie Kolokwium Semantyczne.
- 09.-11.06.2016, Warszawa – Uniwersytet Warszawski: „Konteksty uwydatniające konflikty woli a walencja czasownika *chcieć*". II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Badanie walencji czasownika w krajach słowiańskich. Wczoraj i dziś”.
- 12-13.05.2016, Warszawa – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego: „Nieokreśloność odniesienia przysłówkowych modyfikatorów intencjonalności (na przykładzie *celowo, świadomie*)". Konferencja „Nieokreśloność i granice”.
- 03.-07.07.2015, Toruń – Uniwersytet Mikołaja Kopernika: „*Umyślnie/nieumyślnie* – próba charakterystyki semantycznej". VII Toruńskie Kolokwium Semantyczne.
- 15-16.11.2014, Warszawa – Uniwersytet Warszawski: „Gdzie jest cel w *celowo* i kilka innych pytań o wyrażenia 'celowe'". VI Warszawskie Kolokwium Semantyczne.
- 18.11.2013, Warszawa – Polska Akademia Nauk: „Perypetie kilku pojęć fizyki współczesnej, które zbłądziły pod strzechy, i pewnego pojęcia spod strzech, które zbłądziło do fizyki (niemetaforycznie)". Posiedzenie Sekcji Teorii Języka Komitetu Językoznawstwa PAN.
- 23-25.05.2013, Toruń – Uniwersytet Mikołaja Kopernika: „O teście negacji, kontekstach interpretacyjnych i zdaniach 'wyratowanych' (nieśmiały komentarz)". Symposia Linguistica Thorunensia II: Langue and Parole. W stulecie śmierci Ferdynanda de Saussure'a.
- 17-18.05.2012, Toruń – Uniwersytet Mikołaja Kopernika: „O wpływie przycisku zdaniowego na interpretację przysłówków – modyfikatorów intencjonalności". Symposia Linguistica Thorunensia I: Struktura tematyczno-rematyczna wypowiedzi.
- 30.11-01.12.2012: Warszawa – Uniwersytet Warszawski: „O tajemniczej roli intencjonalnego działania w zdaniach z przysłówkiem *przypadkiem*". IV Warszawskie Kolokwium Semantyczne.

- 01.-02.07.2011., Toruń – Uniwersytet Mikołaja Kopernika: „Przypadkiem – modyfikator intencjonalności działania czy przysłówki mówiący o ‘koincydencji zdarzeń’?”. III Toruńskie Kolokwium Semantyczne.
- 02.-03.07.2010, Warszawa – Uniwersytet Warszawski: „Nie przypadkiem o *niechcący*”. III Warszawskie Kolokwium Semantyczne.
- 09-11.10.2006, Warszawa – Uniwersytet Warszawski: „Czy żebym mógł obrazić X-a, X musi się obrazić? (i inne pytania o czasownik *obrażać / obrazić*)”. Konferencja „Przeszłość i teraźniejszość języka polskiego”.
- 11-13.06.2002, Warszawa – Uniwersytet Warszawski: „Czasowniki kauzatywne z podmiotami osobowymi (*ktoś*) i sytuacyjnymi (*coś*). Problem homonimii”. XVIII Międzynarodowa Polsko-Czeska Konferencja Uniwersytetu Warszawskiego I Uniwersytetu Karola.

UDZIAŁ W GRANTACH BADAWCZYCH I PROJEKTACH EDUKACYJNYCH

- Lipiec 2018, styczeń 2019: warsztaty językowe dla zespołu translatorskiego przygotowującego przekład dzieł egzegetycznych św. Tomasza z Akwinu. Grant NPRH Uniwersalia 2.2. (22H16039184), kierownik projektu: Ks. Prof. Piotr Roszak. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.
- Kwiecień 2018: wykłady dla maturzystów tematycznie rozszerzające wybrane zagadnienia maturalne z zakresu językoznawstwa; na zaproszenie fundacji edukacyjnej działającej przy I Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Makowie Mazowieckim.
- 2016: współpraca przy projekcie „Efekt Knobe’a i problem Butlera” (2014-2017). Grant NCN Opus (2013/11/B/HS1/03939), kierownik: Prof. dr hab. Katarzyna Paprzycka-Hausman. Zakład Epistemologii, Instytut Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego. (Cf. publikacje/artykuły naukowe: w druku [a].)

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- 2008: Nagroda Rektora Uniwersytetu Warszawskiego, przyznana za osiągnięcia naukowe.
- 2005: Wyróżnienie pracy doktorskiej, przyznane przez Dziekana Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

- w planach na rok 2020 (wyjazd przesunięty na jesień): Wilno – Uniwersytet Wileński; wykłady uzgodnione w ramach programu Erasmus.
- 13-18.05.2019, Salzburg – Uniwersytet Salzburski: wykłady na temat aspektu oraz składni liczebników w języku polskim (w ramach programu Erasmus).
- 27-31.03.2017, Paryż – Université de Paris-Sorbonne (Études Slaves): wykłady obejmujące zagadnienia składniowe oraz najnowsze zmiany fonetyczne, gramatyczne i leksykalne w polszczyźnie (w ramach programu Erasmus).
- kwiecień 2010, Wilno – Uniwersytet Wileński: cykl zajęć z zakresu słowotwórstwa języka polskiego (w ramach programu Erasmus).
- 19-30.03.2001, Praga – Uniwersytet Karola: udział w Vilem Mathesius Lecture Series 16.

CZŁONKOSTWO W STOWARZYSZENIACH/KOMITETACH LINGWISTYCZNYCH

- Od 2019 r.: członek Międzynarodowego Komitetu Sławistów (MKS), Komisja Budowy Gramatycznej Języków Słowiańskich.
- Od 2016 r.: członek Międzynarodowego Stowarzyszenia Sławistów POLYSLAV.
- Kadencja 2015-2019: współpracownik Sekcji Teorii Języka Komitetu Językoznawstwa PAN.